

ANNA EN JOHANNA
EEN VERHAAL VOOR JEUGDIGEN
DOOR VIATOR

UITGAVE DER NEDERLANDSCHE
ZONDAGSSCHOLVEREENIGING

Anna en Johanna.

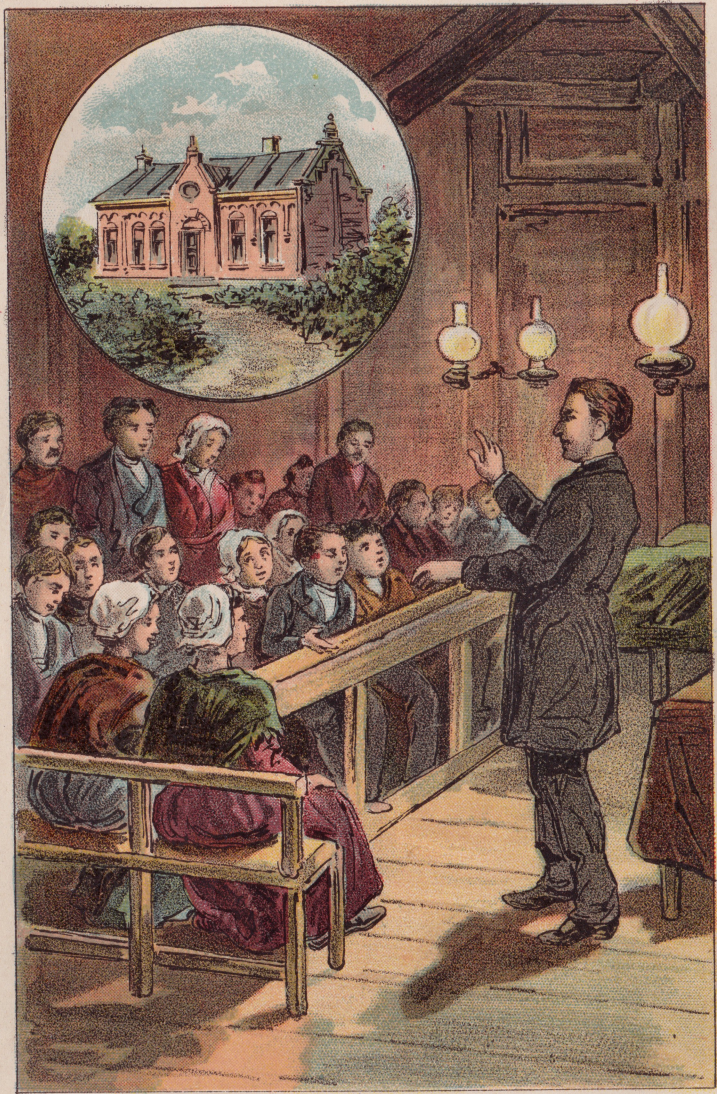
EEN VERHAAL VOOR JEUGDIGEN

DOOR

V I A T O R .

UITGAVE DER
NEDERLANDSCHE ZONDAGSSCHOOL-VEREENIGING.

NAAMLOOZE VENNOOTSCHAP
EGELING'S BOEKHANDEL
AMSTERDAM.

I.

Arm en toch rijk.

Halverwege den grooten grintweg die de dorpen H.... en F.... ergens in 't noorden van ons land verbindt, ligt, een weinig bezijden den hoofdweg, een vriendelijk dorpje. De bevolking, alles saamgeteld niet meer dan 300 menschen, leeft, te midden van vee en veldvruchten, een rustig leven.

Huizen met verdiepingen, fabrieken met hooge schoorsteenen, en rusteloos werkende machines vindt ge in het dorpje B...., want dat bedoelen wij — niet.

De mannen verrichten bij de in 't rond wonende boeren veldarbeid en de vrouwen dragen zorg voor de huishouding, hun vee en een klein stukje gronds dat iedere arbeider voor zichzelf heeft en waarop hij aardappels en groente verbouwt. —

Nog niet zoovele jaren geleden woonde in een dier nederige huisjes de arbeider Albert R.... met zijn vrouw en eenigst kind, een dochtertje, Anna, toen negen jaar oud.

Albert R.... had, zooals de menschen dat noemen, betere dagen gekend. In vroeger jaren had hij een kleine boerderij in pacht gehad, maar er waren jaren van misgewas en hagelslag geweest waardoor hij de pachtsom niet had kunnen betalen en hoewel de landheer hem edelmoedig zijn schuld had kwijtgescholden, was hij toch niet in staat geweest zijn boerderijtje opnieuw te huren.

Dat het scheiden van de woning waar hij sedert zijn trouw-

dag gewoon had, smartelijk viel, behoef ik u niet te zeggen. Maar Albert R.... en zijn vrouw vreesden beiden den Heer en menschen die dit in waarheid doen worden in voorspoed niet hoogmoedig en in tegenspoed niet moedeloos of morrend. De Bijbel had hen geleerd dat de Heer arm maakt en rijk, vernedert en verhoogt en daar zij ijverig, in eerlijken arbeid hun tijd hadden doorgebracht was het dus in Gods groote wijsheid voor hun goed dat zij inplaats van rijker aan geld en goed, armer werden. Luie en oneerlijke menschen maken zichzelf arm en kunnen geen zegen van God verwachten.

Hoe blij, en dankbaar tevens, Albert was toen hij als vast daggelder bij den boer die op „Rusthoeve” woonde in dienst mocht treden en de eenvoudige arbeiderswoning betrekken die den boer toebehoorde, kan ik u niet zeggen. Elken dag verrichtte hij zijn dagtaak met opgewektheid. Hij was arm en toch rijk, hij bezat niets en toch alles. Begrijpt gij daarvan iets, mijn jeudige lezers?

Anna, het eenigst kind en daarom de oogappel van Albert R.... en diens vrouw kon zich nog heel flauwtjes herinneren dat zij in een grooter huis gewoon had met een tuin er bij waarin appel- en pereboomen stonden en waar heerlijke bessen en aardbeien in overvloed waren. Gelukkig maar voor haar dat zij nog heel klein was toen zij daar vandaan ging, want het is voor een kind niet prettig als het, wat grooter wordende, de mooie plekjes moet verlaten waar het zoo heerlijk heeft gespeeld, gesprongen en gezongen. Groote menschen denken nog o zoo vaak aan de wegen en waters, huizen en velden waar zij in hun kinderjaren zooveel lief, ook leed, hebben ondervonden.

Anna was nu negen jaar zeiden wij en ging overdag naar de school. Wel speet het den ouders zeer dat er in hun dorpje geen christelijke dagschool was, doch in deze leemte voorzagen men door met de kinderen zondagschool te houden.

Een drietal mannen, waaronder ook de vader van Anna, met

den dorpspredikant aan 't hoofd, vertelden elken Zondagmiddag uit den Bijbel, leerden den kinderen versjes, maakten in den zomer een grooten rijtoer met hen en gaven als 't Kerstmis was een feest, waarbij chocolademêlk en versnaperingen niet ontbraken, terwijl bovendien elk kind dat een heel jaar trouw de Zondagsschool had bezocht, en vlijtig in 't leeren was geweest een boekje ten geschenke kreeg, waarin een of meer plaatjes en een allermooiste vertelling stond. —

Ge moet dan ook niet denken dat er veel kinderen van het kleine dorpje B.... van de Zondagsschool wegbleven, al was het maar een houten schuur waarin deze gehouden werd en waar het 's zomers erg heet en 's winters erg koud kon zijn. 't Gebeurde zomers zelfs wel dat heele kleintjes door de warmte in slaap vielen, maar dan liet de meester ze maar slapen. Ze waren dan op 't allerzoetst zeide hij. —

Hoe jong Anna R.... ook was, zij deed haar best een gehoorzaam kind te wezen. Kinderen die ongehoorzaam zijn aan hun ouders en onderwijzers en groote menschen die ongehoorzaam zijn aan God klopt het van binnen zoo onrustig. Wie naar den hemel wil — en wie wil dit niet gaarne — moet beginnen als kind reeds leeren gehoorzamen. Dat deed Anna ook al was het dat zij soms veel liever zou willen spelen dan een boodschap doen of op een anderen tijd het haar niet weinig moeite kostte te gelooven dat het nu beter was thuis te blijven als zij gaarne met moeder had uitgegaan.

Wat Anna bij de groote menschen van het dorp zoo bemind maakte waren haar vriendelijkheid en vlijt. Nu, stuursche en norsche kinderen is ook niets aan en wie lui is heeft Salomo gezegd moet maar eens wijsheid leeren van de mieren.

De ouders van Anna zorgden er echter ook voor dat er gepast werk voor haar was. Als zij 't schoolwerk had gemaakt en 't breiwerk mocht opgeborgen, dan mocht zij in het tuintje voor hun huis zich vermaken. 't Was geen groote tuin maar dat hinderde niet. Vader had in 't voorjaar er bloemzaad in

gezaaid en één bedje daarvan behoorde aan Anna. Zij moest nu zorg dragen dat er geen onkruid in wies en dat de bloempjes als 't wat lang achtereen droogde, met frisch water werden begoten. De kippen, die zij hadden moest zij van voedsel voorzien, maar daarvoor mocht zij dan ook de versche eieren uit de nesten halen. Dat was een prettig werk. Soms kreeg zij tot belooning bij haar boterham een versch, gekookt ei, maar niet altijd want moeder verkocht de eieren. Het geld dat daarvoor kwam werd besteed om nieuw voedsel voor de beestjes te koopen en de rest of de winst werd in een steenen varken, dat was een spaarpot zooals ge weet, gedaan en eens per jaar als het varken *geslacht* werd, de inhoud aan de Zending gegeven. Zoo leerde Anna op jeugdigen leeftijd reeds spaarzaamheid en nuttig besteden van gespaarde penningen.

Zondags waren Anna's liefste dagen. Niet omdat zij dan vrij was van school of werk want gij weet nu al dat zij volstrekt geen lui kind was. Ook niet omdat zij op dien dag haar mooiste kleeren mocht dragen, want wie meent dat het daarom alleen Zondag is weet er nog niets van. Neen, 's Zondags mocht Anna naar de Zondagsschool en een enkele maal mee naar de kerk en beide deed zij gaarne. En 's Zondagsavonds? Dan zat zij op vaders knie en terwijl moeder een boterham gereed maakte, vertelde vader mooie geschiedenissen en zat zij onbeweeglijk te luisteren. Vader kon zoo mooi vertellen. Ook zongen zij met hun drieën vaak de versjes die op de Zondagsschool geleerd waren en dit klonk in het vredige dorpje zoo schoon dat de bureu er vaak naar stonden te luisteren.

Wie luistert ook niet gaarne als er gezongen wordt van de groote schaar van kinderen die rondom Gods troon juicht verlost van zond' en van gevaar. Vooral het:

„Hoe kwamen z' in dat heerlijk oord?
Zij hoorden Jezus' stem,
Geloofden in Zijn dierbaar woord,
En gaven 't hart aan Hem.

Zij waren zondig en onrein,
 Bedorven van gemoed,
 Maar Jezus nam hen, jong en klein
 En wiesch hen in Zijn bloed."

vond Anna zoo mooi en het laatste vers ook:

Wij wenschen ook daar heen te gaan
 Naar 't oord van vreugde en vree.

en dan de bede:

Och, lieve Heiland neem ons aan
 Dan zingen w' eenmaal mee. —

De ouders van Anna gevoelden zich kind met hun kind. Voor al het goud der wereld zouden zij den schat, dien zij beter gevoelden dan in woorden konden uitdrukken, niet willen missen. 't Is waar, de zegen des Heeren maakt rijk en Hij voegt er geen smart bij. —

II.

Rijk en toch arm.

Op ongeveer tien minuten afstands van Alberts woningkje stond, te midden van hoog geboomte en omgeven door breede grachten de boerderij en woning van boer Dirk, een der rijkste grondeigenaren van den omtrek.

Dat was de boer bij wien Albert R.... daggelder was. Zoo arm de arbeider aan tijdelijke bezittingen was, zoo rijk was de boer aan deze goederen; zoo eenvoudig alles bij den eerste was, zoo deftig en grootsch was het bij den laatste. De eenige overeenkomst die er tusschen het arbeiders- en boerengezin bestond was deze dat het gezin van den boer ook drie personen telde, de meid niet meegerekend. Deze laatste, al behoorde ze tijdelijk tot het gezin, behoorde toch niet tot de familie.

Boer Dirk en Albert R.... waren ongeveer van eenzelfde

leeftijd en hadden als jongens saam naar de dorpsschool, later ook naar de catechisatie gegaan. Nu waren het hun kinderen die op de dorpsschool gelijktijdig onderricht verkregen.

Het meisje van den boer, — Johanna heette zij — was een jaar ouder dan Anna. Zij kon goed leeren en hoewel zij het rijkste kind van het dorp was speelde zij even gaarne met de armere als met de rijkere schoolkinderen. Dat was heel goed van haar. Jammer echter dat zij een moeder had die hoogmoedig was. Zij dacht, en prentte dit ook haar dochtertje in, dat zij veel voornameer waren dan andere menschen. Gevolg daarvan was ook dat zij zich veel deftiger kleedden dan anderen.

Van Johanna haar eenigst lief kind, maakte de moeder een kapstok. Ik bedoel daarmede dat de moeder alle moois haar kind aantrok. Telkens weer wat nieuws. En 's Zondags als zij met moeder uitging? Dan droeg zij behalve de mooie kleeren, gouden ringen, een gouden halsketting en ik weet niet wat al meer.

Maar zult ge zeggen, dat kon die moeder ook doen want zij waren rijk en daaraan hebt gij volkomen gelijk. God wil en zorgt ook dat er altijd rijke menschen zijn. In steden, in dorpen, in gehuchten en overal. Dit is een zegen, veel grooter dan wij denken kunnen. Ook dat die rijke menschen, evenals de armen, verspreid wonen. Als alle rijken eens bij elkander in één groote stad gingen wonen, zou het er treurig uitzien.

Dat dus de rijke menschen mooier kleeren kunnen, en ook mogen dragen, is waar. Wat echter niet mag is dit, dat rijke ouders hun kinderen leeren dat zij beter en voornameer zijn dan andere menschen. Rijkdom is evenzeer van God afkomstig als armoede en de Bijbel leert ons dat alle goud en zilver en vee Hem toebehoort. Als nu rijke ouders den Heer vreezen dan zullen zij hun kinderen er op wijzen dat wij nooit hoogmoedig mogen zijn op geld of mooie kleeren. Met al ons goud kunnen wij den dood niet keeren, den hemel niet koopen. Arme en rijke menschen zijn zondaars en verkrijgen alleen dan

een schat, die nooit vergaat als de Heere Jezus hun Zaligmaker is. Onthoudt dit, jeugdige lezers!

De moeder van Johanna kende echter den Heiland van zondaren niet en daarom dacht zij meer aan goud dan aan God en leerde ook aan haar kind niets van 't geen kinderen en groote menschen noodig hebben te weten om in leven en in sterven naar lichaam en naar ziel gelukkig te worden. Ook boer Dirk, hoewel hij druk elken dag in de weer was voor zijn vee en vruchten; iets wat heel goed is, vond, zooals hij zei (en dat was niet goed) geen tijd om zich met kerkgaan en vroomheid te bemoeien.

Eens op een Woensdagmiddag, de school was pas uit, gingen Anna en Johanna samen den weg. Dat gebeurde bijna elken dag, want beiden moesten eenzelfde weg gaan om thuis te te komen, hoewel niet even ver, zooals gij weet.

Maar op dezen Woensdagmiddag ging Anna met Johanna mee naar de boerderij. Het rijke boerenkind hield veel van Anna en had aan haar ouders gevraagd of Anna wel met haar spelen mocht op het groote boeren erf of in den tuin, die bij de boerderij was. Moeder had daar eerst wel op tegen, maar toen de vader van Johanna het toestond, durfde ook zij niet weigeren. En zoo gebeurde het dan dat Anna op den Woensdagmiddag verlof had gekregen om mee te gaan, niet voor ééne keer, maar voortaan elken Woensdagmiddag. Ge moest haar eens gezien hebben zoo netjes en zindelijk zij was! En zulke namiddagen vloog de tijd om.

Anna wist alle mooie spelletjes te bedenken. Ook leerde zij aan Johanna hoe bloemen verzorgd moesten worden, hoe men ruikers maakt en vele andere dingen meer. Wist Johanna daar dan niets van zult ge vragen. Neen, niet veel. Op een boerderij is het altijd heel druk en Johanna's moeder had veel meer met geld en mooie kleeven op dan met mooie bloemen. Soms ook zaten de beide vriendinnetjes in het gras onder het loof van een grooten kastanje- of lindeboom prentenboekjes, die Johanna

in overvloed had, te bekijken of lazen ze om beurten een mooie vertelling. Was dat weer gedaan dan gingen ze verstopertje spelen. Nergens kun je dat zoo mooi als bij den boer. Er zijn wel honderd mooie schuilplaatsjes. Zoo ging het elken Woensdagmiddag. Anna bleef zoo lang tot vader met werken gedaan had en ging dan, vaak nog met lekkere appels en peren in den zak, weer naar huis.

Eens op zulk een Woensdagmiddag — 't was een heerlijke zomerdag — toen de beide vriendinnetjes vermoed van 't spel een weinig gingen uitrusten, vroeg Johanna of Anna nog eens vertellen wilde. Zij kon het zoo mooi. Anna, die juist den Zondag tevoren op Zondagsschool had gehoord van den rijken man en den armen Lazarus vertelde dit in allen eenvoud aan haar speelgenootje. Hoe die luisterde! 't Was alles zoo mooi en zoo nieuw voor haar. Immers, op school hoorde zij daarvan niet en thuis evenmin. Er was wel een Bijbel op Rusthoeve, doch die werd alleen als een erfstuk van vader en grootvader bewaard, niet gebruikt. Zoo gaat het in meer huisgezinnen en dat is treurig.

Anna vertelde sedert dien Woensdagmiddag niet enkel de geschiedenissen, die zij op Zondagsschool hoorden maar leerde haar vriendinnetje ook de versjes die daar gezongen werden en zelfs een kindergebedje dat Johanna beloven moest 's avonds bij 't naar bed gaan, evenals zij, te bidden. Johanna deed dit ook, maar in stilte, want zij durfde over een en ander geen woord tot haar moeder spreken.

Wie er goed bij voer? Anna's steenen varkentje. Menigmaal als Johanna bij Anna aan huis was, liet zij eenige centen door de gleuf glijden. Zij had die van haar moe gekregen om er wat lekkers voor te koopen, maar sedert Anna haar verteld had van den Heer dien de arme Heidenen nog niet kennen dacht Johanna dat zij haar geld beter besteedde door het voor de Zending te geven dan er snoeperijen voor te koopen. Nu, dat was maar al te waar.

„Vraag eens aan je moe,” zei Anna op zekeren dag, „of je met mij mee moogt naar de Zondagsschool.”

„Dan weet ik toch zeker dat moe neen zegt,” antwoordde Johanna.

„Neen zeggen, waarom?”

„Moe zou niet willen hebben dat ik bij al die arme kinderen in die oude schuur zat.”

„Zou je 't zelf wel willen?”

„Wat graag.”

„Waarom vraag je het dan niet?”

„Omdat ik het niet durf.”

„Wil ik het voor je doen.”

„O ja, maar als moe neen zegt zul je dan niet boos op mij worden en mijn speelvriendinnetje blijven?”

„Zeker, als je moe het niet hebben wil, kan jij het toch niet helpen.”

Anna hield woord. Zij vroeg aan de moeder van Johanna of deze 's Zondags voortaan met haar mee mocht naar de Zondagsschool, maar 't kwam uit zooals Johanna al geraden had. Moeder wou het niet hebben. En toen Johanna 's avonds, waar ook vader bij was, er nog eens naar vroeg werd haar gezegd dat de kinderen van boer Wouters en van boer Harmens ook niet gingen. De Zondagsschool was voor kinderen van arme menschen.

„Maar de meester van de Zondagsschool zegt dat *die* kinderen arm zijn, die nooit van den Heer Jezus hooren,” zei Johanna, want die kan ons gelukkig maken voor altijd.” Daarop had zij in kinderlijken eenvoud de geschiedenis verteld van den rijken man en den armen Lazarus en ook dat de onderwijzer gezegd had dat er eigenlijk wel kon staan van den armen man en den rijken Lazarus omdat de rijke man maar voor een *tijd* en Lazarus voor *altijd* gelukkig was.”

Maar nu bleek het dat de rijke menschen van Rusthoeve ook nog doodarme menschen waren, want zij vroegen wie die geschiedenis verteld had. Nu, dat konden zij haast wel raden.

Maar voortaan mocht Anna niet meer met het kind van boer Dirk spelen. Ja, als Albert R... niet zulk een flinke arbeider voor den boer geweest was had die misschien ook nog gedaan werk gekregen. Daar zorgde de Heer echter voor.

Wat het Anna speet toen zij die droeve boodschap vernam! Maar vader troostte haar. 't Kon nog wel eens anders worden.

De Heer bestuurt alle dingen. Wij moeten op Hem vertrouwen.

En Johanna! Ja zij zag Anna nog wel op school, maar daar de ouders het haar belet hadden met Anna te spelen deed zij dit ook. 't Was wel een moeilijke les van gehoorzaamheid, maar, en dat konden hare ouders haar niet beletten, zij bad den lieven Heiland, dat die het nog eens als vroeger wou maken. Ja, zij bad ook om bekeering voor haar vader en moeder, want rijke menschen, die den Heer niet kennen, dat geloofde zij, zijn doodarm.

III.

Door lijden tot verblijden.

De herfst was in aantocht. Wie 't niet geloofde moest 's morgens vroeg maar eens zijn neus buiten de deur steken of een blik slaan op de boomen wier bladeren geel werden en reeds begonnen te vallen.

Op Rusthoeve was het thans verre van rustig.

Niet alleen dat de herfstwind met hevige rukken door 't geboomte joeg dat aan weerszijden der breede oprijlaan stond, en de dorrende bladeren bij honderdtallen in de gracht deed vallen, maar er dreigde in 't huis van den boer een bloem af te vallen die, jong en teer, de hoop en lust van 't rijke ouderpaar was.

Die bloem was Johanna het eenigst kind, de oogappelen lieveling van boer Dirk en zijn vrouw.

De dorpsdokter was eerst geraadpleegd geworden, maar daarna had men een professor uit de naastbijzijnde stad laten komen.

Dat kostte duur maar boer Dirk had wel geld en bovendien

't geld telde hij nu niet, zoo hij maar zijn kind behouden mocht.

Dag en nacht werd aan 't ziekbed van 't nu bijna elfjarige meisje gewaakt; prompt op tijd werden de drankjes en andere medicijnen toegediend en toch verhief de koorts zich elke volgende maal.

Wat was het stil en treurig in dat rijke huis. Had Johanna nu maar ouders gehad, die voor haar konden bidden, maar dat was helaas zoo niet. Of er dan niet voor haar gebeden werd? O ja. Drie menschen waren er waarvan wij zeker weten dat zij elken dag hun gebeden tot Gods troon opzonden om behoud en herstel.

Het waren Albert R.... de arbeider van boer Dirk, zijn vrouw en kind. Anna, ook al was het haar nu dubbel smartelijk dat zij niet bij haar vriendinnetje mocht komen liet niet af elken dag den Heer te vragen of Hij toch de middelen ter genezing wilde zegenen voor het zieke kind. En als zij sterven moest, bad zij, dat de Heiland haar in Zijn hemel tot Zich wou nemen.

En Johanna? In haar ziekte, in 't ijlen tijdens de koortsen riep zij herhaaldelijk om Anna. Soms zei zij onsamenhangend gedeelten op van de Bijbelsche verhalen die Anna haar had verteld om dan opeens te vragen: och toe, vertel mij toch meer! De moeder, die niet van 't ziekbed week hoorde dit aan en daar zij alles wilde doen om haar kind in 't leven te behouden vroeg zij aan haar man of men nu Anna eens zou laten komen. De boer vond dat zeer goed. Hij had zijn geheele boerderij wel willen afstaan, indien zijn kind maar in 't leven bleef. Hij vroeg nu aan Albert R.... of diens dochtertje zijn ziek kind wilde bezoeken. Dat Albert geen „neen” zei kunt ge licht begrijpen. In stilte dankte hij den Heer want 't was alsof hem gezegd werd dat dit tot iets goeds leiden zou. En toen vader met die boodschap thuis kwam begon Anna van blijdschap te weenen. Hij, die alle dingen bestuurt had dit immers nu ook zoo beschikt.

Dat blijdschap en droefheid beide aanwezig waren toen zij voor de eerste maal na het verbod de laan weer inging, die zij zoo menigmaal met haar nu ziek vriendinnetje had geloopt behoef ik u niet te zeggen. Blijdschap over 't wederzien; droefheid over 't wederzien in zulk een zieken toestand. Wat was het vroeger zoo blozende en gezonde kind door de koorts vermagerd en verzwakt. Hoe bleek was de kleur, hoe dof de opslag der oogen, hoe zwak de handdruk. 't Eerste bezoek duurde dan ook maar zeer kort, maar de vriendinnetjes hadden elkaar wedergevonden. Menschen hadden getracht dit te beletten maar de Heer is machtiger. Dat het eerste bezoek spoedig gevolgd werd door een tweede een derde en meer begrijpt gij, temeer daar Johanna van 't oogenblik af dat Anna haar bezocht merkbaar in beterschap toenam. Dat was ook van den Heer. Hij liet dat juist zoo saamtreffen, zoodat het voor den boer en de boerin was alsof het *door* het bezoek van Anna kwam. Van blijdschap over deze gunstige wending zei de boer meermalen tot zijn dierbaar kind: Ik geloof dat Anna's bezoek je veel meer helpt dan een doktersdrankje.

Vier weken na Anna's eerste bezoek zaten de beide vriendinnetjes op een middag in het ruime, welverwarmde woonvertrek van den boer. Buiten was het somber en koud. Daar binnen was blijdschap en dankbaarheid. De dokter had zoo juist een afscheidsbezoek gebracht en zijn kleine patiente als hersteld aan de verheugde ouders teruggegeven. Nu, bij gelijkenis hadden deze ouders hun kind, even als Abraham zijn zoon, uit de dooden weergekregen.

Maar er was meer reden tot blijdschap. Boer Dirk en zijn vrouw behoorden niet meer tot de vijanden van de menschen die den Heer vreezen. De dingen die meer zijn dan alle schatten der aarde hadden in hun oogen nu waardij gekregen en de dingen die tijdelijk zijn veel van hun aantrekkelijkheid verloren. Zij hadden geleerd, dat men niet alleen werken moet om de spijs die vergaat. Vooral Albert, Anna's vader was in 's Heeren

hand het middel geweest die hen daarop gewezen had. Hij, die vroeger als een arme man door boer Dirk en zijn vrouw was aangezien was nu in hun oogen rijker dan zij. Hoe gaarne luisterden zij nu naar hem als hij hen vertelde van hemelsche schatten en onvergankelijke goederen.

Anna kwam bijna elken dag. En heen ging ze niet of zij had 't een en ander moeten vertellen. Dan vertelde zij voor de zoo-veelste maal de geschiedenis van Jozef, op een anderen tijd weer van den rijken man en den armen Lazarus, van de wonderbare spijziging, van de opwekking van den jongeling van Nain, van den rijken dwaas, enz.

Johanna was, zooals gij weet, nog nimmer op Zondagsschool geweest. Toch zou zij het Kerstfeest meevieren. Anna's vader kon daarin wel een goed woordje doen en bovendien stond het nu al vast, dat zij toch naar de Zondagsschool zou gaan. 't Was haar schuld niet dat zij er niet eer geweest was.

Hoe verlangend zag zij naar 't feest uit. Eindelijk brak de lang verwachtte 26^e December aan. 't Was zacht winterweer. Er lag een wit kleed over de velden. De menschen noemen dit wel eens een lijkgewaad. Maar het Kerstfeest spreekt ons van leven.

Blijde kindergezichten stonden op dien tweeden Kerstdag in 't dorpje B.... te wachten voor 't schoollokaal. Precies 4 uur werden zij binnengelaten en in een ommezien was de houten schuur — dat was nog steeds de school — met kinderen en groote menschen gevuld. Koud was het er dus niet, want in een vertrek vol menschen is 't niet koud. Bovendien stonden in een hoek van 't vertrek twee heele groote ketels vol chocolademelk. Ook waren er trommels met allerlei versnaperingen en een tafel waarop een menigte prijzen, nu nog voor nieuwsgierige oogen bedekt door een groen kleed dat er overheen gespreid lag.

Hoe gelukkig Anna en Johanna zich op dit Kerstfeest gevoelden kan ik u niet zeggen. Wat had God alles wel gemaakt.

Johanna, nu volkomen hersteld, mocht voortaan hier ter

school gaan. Anna bleef haar vriendinnetje. Was het wonder dat zij uit volle borst meezong de versjes die Anna haar grootdeels reeds had geleerd? Toen zij zongen:

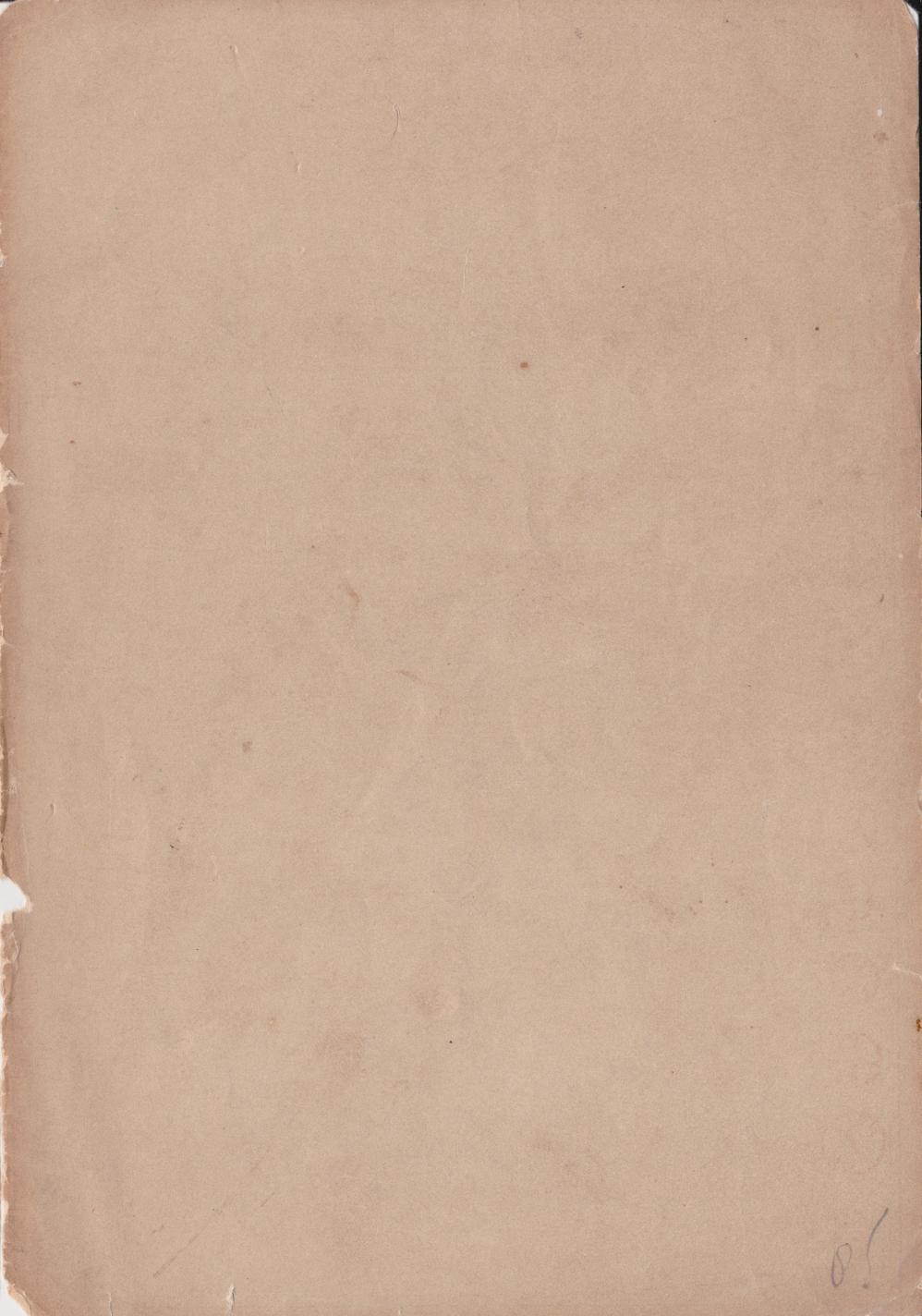
Er ruischt langs de wolken een lieflijke naam
Die hemel en aarde vereenigt te saam,

dacht zij aan dien Heiland die ook hen vereenigd had en hun smart had geheeld.

Hoe geheel en al was zij gehoor toen de onderwijzer de Kerstgeschiedenis vertelde. Maar ook anderen luisterden. Onder die anderen behoorden de boer en boerin van Rusthoeve. Zij waren er nu niet te trotsch meer voor om in nederige stulpen te verschijnen. Zoo er maar van den Heer gesproken werd dan was 't hun wel. En hier hoorden zij dat de Heiland Zijn rijkdom had verlaten en arm geworden was om ons rijk te maken. Dien rijkdom hadden ook zij noodig, maar dien begeerden zij nu ook. Van het hunne konden zij nu wel wat, zelfs veel, missen, want er was liefde in hun hart geboren tot den Heer en Zijn dienst. De Bijbel werd voortaan op Rusthoeve gelezen. Er werd gebeden en gedankt. En zij die den Heer lief hadden, waren op Rusthoeve welkom. 't Was daar alles anders geworden omdat de bewoners andere oogen en andere harten van God hadden verkregen.

Toen weer een jaar voorbij was stond er in 't kleine plaatsje waarvan ik u verteld heb een net steenen gebouwtje. Er werd Zondagsschool, Knapen- en Jongelingsvereening in gehouden, ja nog meer. Boven in den voorgevel was een steentje aangebracht waarop te lezen stond: **Uit dankbaarheid.**

Even boven den grond, in dienzelfden voorgevel stond op een vierkant marmeren steentje: De eerste steen van deze Zondagsschool is gelegd door ja, dien naam mogen mijn kleine lezers zelf invullen. —

05